

NAŠ ČASOPIS

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OBČINE VRHNIKA

Leto 5

Številka 30

JANUAR 1977

INFORMIRANJE V KRAJEVNI SKUPNOSTI

Temeljna samoupravna skupnost, pa najsi je ta TOZD ali pa krajevna skupnost ali kaka druga, je osnovna celica, v kateri se uresničuje družbenoekonomski položaj delovnih ljudi. Ustrezna organiziranost te temeljne samoupravne skupnosti je nedvomno pomemben pogoj v ustavi zapisanih družbenih odnosov. Bistveni del organizacije predstavlja prav komuniciranje, medsebojno informiranje. Za organizacijo niso pomembne le medsebojne komunikacije članov, ampak tudi odnos do okolja, do družbene sredine, v kateri ta temeljna samoupravna skupnost živi in dela. V ta odnos med temeljno samoupravno skupnostjo in družbeno sredino pa prinaša delegatski sistem bistvene novosti.

Smisel delegatskega sistema je nedvomno v tem, da delovni človek neposredno, preko svojih delegatov, samoupravno odloča o vseh bistvenih vprašanih družbene reprodukcije. Na svojem delovnem mestu in kot občan v krajevni skupnosti razpravlja o ključnih vprašanih družbenega razvoja in sprejema stališča ter odločitve o njih. Z novo ustavo zajema skupščinski sistem preko delegatskega sistema vse delovne ljudi in občane in zato mora biti tudi obveščanje v skupščinskem in delegatskem sistemu oblikovano tako, da so vsi delovni ljudje in občani obveščeni in imajo možnosti obveščati, tako na svojem delovnem mestu kot tudi v kraju bivanja.

V sistemu informiranja v delegatskem sistemu je treba izhajati iz celotne samoupravne organiziranosti krajevne skupnosti – od hišnih svetov, zborov stanovalcev, svetov potrošnikov do samoupravnih organov krajevne skupnosti in delegacij ter njihovega povezovanja z delovnimi ljudmi in občani v krajevni skupnosti. Nedvomno je v vseh krajevni skupnostih prisotna zahteva po čim hitrejšem oblikovanju celovitega sistema informiranja v krajevni skupnosti, vemo pa, da smo v praksi šele pri prvih zamislih in konkretnih poizkusih, kako tu oblikovati sistem informiranja.

V komunikacijskem procesu znotraj krajevne skupnosti se pojavljajo naslednji udeleženci komuniciranja:

- članstvo – zbor KS – svet KS
- DPO in društva ter družbene organizacije
- TOZD, ki imajo zveze s KS
- delegacija – delegat, ki gre na zasedanje skupščine
- strokovna služba KS

Pri oblikovanju sistema informiranja v krajevni skupnosti moramo seveda upoštevati specifične razmere, saj se tu ne moremo opirati na profesionalne strokovne politične delavce, ki bi skrbeli za obveščanje. Veliko lahko pripomore v takšnih pogojih razvijanja sistema informiranja tajnik sveta krajevne skupnosti oziroma strokovna služba (krajevni urad), kar pa za funkcioniranje delegatskega sistema še vedno ni dovolj.

Krajevne skupnosti, ki imajo materialne in kadrovske možnosti, da naj bi redno ali vsaj občasno izdajale biltene – ti pa nikakor ne morejo nadomestiti vloge občinskih in pokrajinskih glasil – v katerih naj objavljajo predvsem mnenja in stališča delegatov oziroma delegacij, samoupravnih organov krajevne skupnosti ter delovnih ljudi v njih, k predlaganim rešitvam. Prav tako naj bi opozarjali na posamezne aspekte ter probleme, ki so še zlasti pomembni za življenje in

delo ljudi v tej krajevni skupnosti itd. Prav tako bi morali posvetiti tudi veliko več pozornosti povezovanju krajevne skupnosti in tovarniških glasil. Pomen te povezave je v rednejšem in kvalitetnejšem medsebojnem informiranju delavcev v TOZD ter delovnih ljudi in občanov v krajevni skupnosti, v obravnavanju skupnih problemov, programov krajevne skupnosti itd. Procesi komuniciranja v združenem delu so namreč mnogo bolj razviti kot v krajevni skupnosti, saj že sam delovni proces zahteva določeno minimalno informiranje, na drugi strani pa so v združenem delu tudi neprimerno večje materialne možnosti za razvoj sistema samoupravnega komuniciranja.

Pristopiti bomo morali tudi k oblikovanju posebnih informacijskih skupin – te so ponekod, npr. v šestih večjih krajevni skupnostih škofjeloške občine že zaživele – ki bodo skrbele za medsebojno informiranje in katera bi sestavljali člani samoupravnih organov krajevne skupnosti, delegacij krajevni skupnosti, DPO, TOZD in drugih. Te skupine bi bile lahko hkrati tudi redakcija za informacije, ki jih krajevna skupnost pošilja sredstvom javnega obveščanja (v občinskem in republiškem merilu) in obenem tudi uredništvo za morebitni interni informativni bilten v krajevni skupnosti. Prav tako pa moramo tudi zagotoviti, da bodo občinska in pokrajinska glasila intenzivneje spreminjala problematiko posameznih krajevni skupnosti ter procese samoupravnega dogovarjanja in skupnega odločanja o njih.

Iz gradiva za seminar o KS

Sestali smo se z našimi delavci, ki so na začasnem delu v tujini

V času novoletnih dopustov sta Občinska konferenca SZDL in Občinski svet Zveze sindikatov organizirala, lahko bi rekli že skoro tradicionalno srečanje, saj je bilo letošnje že tretje, sestanek z našimi občani, ki so na začasnem delu v tujini.

Namen tega srečanja je predvsem ohranjanje rednih stikov s temi občani ter seznanjanje teh z gospodarskimi in družbenopolitičnim položajem ter razvojem naše občine. Še zlasti pa je bil v razpravi dan poudarek položaju naših delavcev v tujini ter možnostih zaposlitve, ki jih imajo ti ob vrnitvi v domovino.

Na ta razgovor je bilo vabljenih okoli 80 naših zdomcev, za katere smo predvidevali, da bodo za novoletne praznike obiskali domovino, a se je tega sestanka udeležila le majhno število vabljenih. V primerjavi z nekaterimi drugimi občinami, ki so tudi pripravile take razgovore, a se jih zdomci sploh niso udeleževali, je tudi skromna udeležba petnajstih kar zadovoljiva.

Vsi prisotni zdomci pa so izrazili veliko zadovoljstvo, da smo pripravili ta razgovor, obenem pa tudi željo, da v bodoče organiziramo takšne oblike stikov z njimi.

T. H.

KAKO POŽIVITI INVENTIVNO DEJAVNOST

Na pobudo medobčinskega sveta Zveze sindikatov ljubljanske regije je bil organiziran v dneih 10. in 11. decembra 1976 dvodnevni seminar za organizatorje množične inventivne dejavnosti. Organizacije tehnične izvedbe predavanja je vodila delavska univerza „Boris Kidrič“ iz Ljubljane in izbor predavateljev za posamezne teme je bil zelo dobro izpeljan. Seminar je bil v hotelu Bor v Črnem vrhu nad Idrijo.

Na seminarju so bile obravnavane sledeče teme:

– O vlogi sindikata in drugih subjektivnih sil za razvoj inventivne dejavnosti je govoril predsednik medobčinskega sveta Zveze sindikatov ljubljanske regije tov. Mežnarč Loje;

– Znanstveno tehnološko revolucijo v svetu in pri nas je obdelal mgr. Krešo Puharič,

– Osnutek Zakona o združenem delu in inventivni dejavnosti ter družbeni dogovor o inovacijah in organizaciji množične inventivne dejavnosti v delovnih organizacijah oziroma v združenem delu je v skrčeni obliki zelo nazorno podal ing. Jože Jan,

– O službi industrijske lastnine je govoril tov. Bojan Pretner,

– Pravno zaščito avtorjev inovacij je obdelal tov. Ivan Japelj,

– kot zadnja tema je bila obravnavana tehnična obdelava in obravnavanje dosežkov inventivne dejavnosti, ki jo je obdelal tov. Lojze Kersnič.

Mislil, da iz zgoraj navedenega lahko sklepamo, da so bile teme po svojem izboru zelo zanimive, saj zelo prepričljivo podajajo situacijo, v kakršni se na tem področju nahajamo in so nakazale zelo konkretne naloge, katerih se bomo morali vsestransko lotiti ter jih obravnavati in uresničevati na vseh nivojih z največjo odgovornostjo. Za te na-

loge nas obvezujejo najnovejši družbenopolitični dokumenti, katerih poudarek je na hitrejšem gospodarskem razvoju naše družbe, za katerega pa ima prav inventivna dejavnost nedvomno velik pomen.

V resoluciji X. kongresa ZKJ je poudarjeno: „Znanstveno tehnični napredek postaja vse pomembnejši činitelj ekonomskega in družbenega napredka. Delavci v združenem delu morajo biti osnovni nosilci tega napredka, morajo uporabljati njegove sadove pri ustvarjanju novih možnosti za svoj lastni in celotni družbeni razvoj. Naša socialistična samoupravna družba mora stalno razširjati materialni in kadrovski temelj znanstvenega dela, stimulirati mora ustvarjanje in omogočiti hitrejšo uporabo modernih dosežkov.“

Pomembnost vprašanja iznajditeljske in znanstvene dejavnosti pri nas moramo osvetliti s praktičnimi podatki, ki nam povedo, da vsak rubelj, ki je vložen na tem področju v SZ pomeni povečanje dohodka na 1,45 rublja, v ZDA doseže dobiček od vlaganja v raziskovanje in razvoj v nacionalnem merilu približno 2 dolarja na vsak potrošen dolar, kar pa 7 – 8 krat preseže normo profita pri investicijah, ki se tu smatrajo kot ustaljene. To je primer iz SZ in ZDA.

Nadaljevanje na strani 2

PREBERITE:

Kovinarska na novi razvojni poti – str. 2

Ugotovitve in vprašanja v zvezi z vgraditvijo in uporabo varnostnega pasu – str. 3

Nekaj misli o ustavni preobrazbi KS – str. 4

Naš časopis sprašuje –

Skupnost otroškega varstva odgovarja – str. 4

Kralovške. Po štirih letih, toliko časa je namreč čakalo sanirano zemljišče, so tudi zabrnili stroji. Upamo, da bo objekt res gotov do začetka prihodnjega leta!

Nadaljevanje

Pri nas bi v razmerah in situaciji, v kakršni se nahajamo, kazalo na praktičnem izračunu ugotoviti vrednost prihrankov, ki jih da uvajanje tehnoloških izboljšav. Ta izračun bi izgledal za Slovenijo takole:

1. Povprečna vrednost tehnične izboljšave znaša od 100.000 do 300.000 din,

2. Vseh zaposlenih je cca 700.000, od tega jih je vsaj 400.000 zaposlenih, ki so sposobni ustvarjati,

3. Od tega naj jih samo 5 % izdelava po 1 izboljšavo in dobimo 20.000 izboljšav.

4. Vrednost izboljšave naj bo minimalna in sicer samo 100.000 din.

Če upoštevamo to, je letni prihranek 2 milijardi dinarjev.

Ta podatek nam zelo jasno pokaže, kakšne so koristi pravilne inventivne ustvarjalnosti ali posameznikov ali institucij v združenem delu, pri čemer pa tudi ne smemo prezreti momenta v transferi tehnologije (prodaja znanja navzven). Dobro organizirana inventivna dejavnost v sleherni TOZD pomeni poleg tehnične dovršenosti proizvodnje tudi stalno krepitev konkurenčne sposobnosti. Nenazadnje nas pri uvajanju inventivne dejavnosti obvezuje tudi nedavno sprejet Zakon o združenem delu. Zavedajoč se koristi, ki jih prinaša organizirana inventivna dejavnost v TOZD, bi bilo nujno pospešiti oživiljanje le-te in z dobro izdelanimi samoupravnimi akti zagotoviti permanentno delo.

Zelo zanimivo je bilo predavanje zadnje teme o finančni in tehnični obdelavi in o vrednotenju dosežkov inovacijske dejavnosti, kjer je predavatelj ob nanizanju elementov stroškov in prihrankov pri posameznih inovacijah ugotovil, da inovacija ne predstavlja samo stroškov v pogledu financ. Ugotovil je tudi, da do danes v letnih bilancah ni obravnavan dohodek od inventivne dejavnosti, kar ima vpliv pri financiranju inventivne dejavnosti. Že navedeno dejstvo kaže na pomanjkljivost tudi na področju financ. Zagotovo je to tema, kateri bi morali posvetiti več študija prav ob oživiljanju inventivne dejavnosti pri nas.

Na koncu bi rekel, da bi bilo nedvomno smiselno, da se v okviru TOZD občine Vrhnika dogovorimo, kako pristopiti k oživiljanju te dejavnosti, seveda ob predhodni ugotovitvi stanja, kakršnega imamo danes na tem področju.

V ta namen bi si lahko pomagali z razpoložljivo literaturo, ki je že izšla na področju o inventivni dejavnosti v združenem delu. Ravno tako bi bila smotrna in v veliko pomoč organizirana služba inventivne dejavnosti v TOZD, razna priložnostna predavanja strokovnjakov, ki že imajo določene izkušnje na tem področju in podobno.

PRESEDAK ODBORA
za inovacije
Klasine Anton

Podpisana Helena Marinčič z Loga štev. 87 javno izjavljam, da moj pokojni mož Anton Marinčič ni nikoli prejemal nobene socialne ali drugačne podpore.

Helena Marinčič

Kovinarska na novi razvojni poti

Torek, 14. decembra 1976 je bil za delavce Kovinarske zgodovinsko pomemben dan. Na Kralovšah, tam kjer je skoraj štiri leta čakalo sanirano zemljišče, smo položili temeljni kamen za nove proizvodne prostore. Z njimi si želimo prvenstveno izboljšati higiensko tehnične pogoje dela in povečati obseg proizvodnje, hkrati pa si zgraditi primerno osnovo za nadaljni načrtni razvoj.

Utesnjenost v obstoječih delovnih in pomožnih prostorih, njihova nefunkcionalna razporeditev in neustrezne konstruktivne karakteristike, ki ne dopuščajo moderne organizacije ter boljših delovnih pogojev, večje zahteve tržišča in ne nazadnje tudi do kraja izčrpane možnosti razvoja na obstoječi lokaciji, so narekovali, da si Kovinarska poišče novo lokacijo in zgradi nove poslovne prostore. Misel o tem je bila prerajena že leta 1971. in delavci Kovinarske so si že takrat z vsem srcem prizadevali, da bi jo uresničili. Kaj kmalu pa so nastopile težave, ki jih tudi prizadevnost kovinarjev ni mogla rešiti. Izvirale so izven meja naše občine in ker Kovinarska ni želela nesporazuma s svojim poslovnim partnerjem, je morala gradnjo za nedoločen čas odložiti. Leta 1975 je postalo jasno, da s poprej načrtovanim sodelovanjem in skupnimi vlaganji kovinarske in Avto-tehne iz Ljubljane ni računati, zato smo kovnarji sprejeli odločitev o nakupu že saniranega zemljišča na Kralovšah v izmeri 3,4 ha. Aprila 1976 je kolektiv ponovno razpravljal o možnostih za novogradnjo. Kljub težavam, ki jih je bilo mogoče že v naprej predvideti, smo se odločili stopiti na pot, ki nas edina lahko popelje v napredek in sodobnejši razvoj — odločili smo se za novogradnjo. Delavski svet je imenoval gradbeno komisijo, ki je z neprekinjenim delom poleg svojih rednih delovnih zadolžitev, v sodelovanju z zunanjimi sodelavci, do jeseni pripravila kompletan investicijski elaborat. Na osnovi tako pripravljene dokumentacije je nato odobrila Ljubljanska banka svoj prispevek v obliki kredita, SO Vrhnika — Oddelek za gospodarstvo pa izdal ustrezno gradbeno dovoljenje ter s tem prižgal zeleno luč za start gradbenih operativcev.

Slovesnosti, ki je bila na novo odprtem gradbišču na Kralovšah, so se udeležili poleg odgovornih delavcev Kovinarske in predstavnikov družbeno političnih organizacij Kovinarske še predstavniki Ljubljanske banke in izvajalca gradbenih del ter zunanji sodelavci, ki so sodelovali pri pripravi dokumentacije. Pristone je v krajšem nagovoru pozdravil dosedanji direktor Kovinarske tov. Voljč Anton. V nekaj besedah je orisal povojni razvoj, od ustanovitve, marca 1947, do danes. Poudaril je, da se je Kovinarska osnovala v najskromnejših razmerah in bila pionir socialističnega obrtništva. Z leti se je širila in večala vzporedno z večanjem povpraševanja po njenih uslugah. Širila in bogatila je proizvodni program, izboljševala kvaliteto, prešla meje stroge uslužnostne dejavnosti in začela z lastno proizvodnjo ter osvojila in se plasirala na celotni jugoslovanski trg. Težila je in še vedno teži, da s svojimi proizvodi kvaliteto nadomesti uvožene proizvode ter s tem doprinese k skupnim družbenim interesom. Razširila in dograjevala je prostore na obstoječi lokaciji po svojih možnostih, ki pa niso bili vedno tudi primerni za določeno vrsto dela.

Odločitev za novogradnjo in postavitev temeljnega kamna pomeni nov izredno pomemben mejnik v razvoju Kovinarske. Dosedanji 30-letni napor vseh delavcev, ki so še ali pa so bili zaposleni v Kovinarski, bodo poplačani s pridobitvijo 3000 m² proizvodnih in 300 m² pomožnih prostorov. V njih bo imel delavec — proizvajalec in upravljalec zagotovljene ustrezne in primarne delovne pogoje, organizirati pa bo možno sodobnejše postopke dela, bolj mehanizirano delo in večjo proizvodnjo.

Pridobljenih bo cca 50 novih delovnih mest, s tem pa bodo dane nove možnosti Vrhnčanom, da se zaposlijo v domačem kraju. Planirano je, da bodo osnovna gradbena

delovnih pogojev in hitrejšega razvoja in napredka našega kolektiva, vendar pa to investicijo podpira širši interes občine in mesta Vrhnika. Z njo se odpirajo možnosti povečane proizvodnje in kasnejše eventuelne preselitve celotne Kovinarske iz centra Vrhnike. Večletne želje kovinarjev po izboljšanju delovnih razmer in napredku imajo tako široko podporo, s pozitivno temeljnega kamna za novogradnjo pa se je pot do realizacije že skrajšala za nekaj korakov. Vsi iskreno želimo, da bi bil ta temeljni kamen trdna podlaga za zdravo rast in hitrejši razvoj Kovinarske, kot je rekel v začetku pozdravnega nagovora tov. Voljč.

J Založnik

dela zaključena do 30.5.1977, poskusna proizvodnja naj bi začela novembra 1977, redna proizvodnja pa 1.1.1978.

Na koncu nagovora se je tov. Voljč zahvalil vsem, ki so kakorkoli pripomogli, da se je gradnja pričela in še poudaril, da naj pomeni položitev temeljnega kamna tudi svečano zaprisego slehernega člana kolektiva, da bomo vložena sredstva s svojim vztrajnim delom pred javnostjo Vrhnike in celotne samoupravne socialistične skupnosti tudi opravičili.

Ob zaključku bi omenil še to, da začeta novogradnja na Kralovšah ni samo želja prizadevnih kovinarjev. Res je, da smo zanjo direktno zainteresirani zaradi izboljšanja

delovnih pogojev in hitrejšega razvoja in napredka našega kolektiva, vendar pa to investicijo podpira širši interes občine in mesta Vrhnika. Z njo se odpirajo možnosti povečane proizvodnje in kasnejše eventuelne preselitve celotne Kovinarske iz centra Vrhnike. Večletne želje kovinarjev po izboljšanju delovnih razmer in napredku imajo tako široko podporo, s pozitivno temeljnega kamna za novogradnjo pa se je pot do realizacije že skrajšala za nekaj korakov. Vsi iskreno želimo, da bi bil ta temeljni kamen trdna podlaga za zdravo rast in hitrejši razvoj Kovinarske, kot je rekel v začetku pozdravnega nagovora tov. Voljč.

SKUPŠČINA KMETIJSKE ZEMLJIŠKE SKUPNOSTI
OBČINE VRHNIKA OBJAVLJA

RAZPIS

ZA SOFINANCIRANJE AGRO IN HIDROMELORACIJO

Kmetijska zemljiška skupnost bo sofinancirala agro in hidromelioracije do višine 50 % stroškov

A.) Na razpis za agro in hidromelioracije se lahko prijavijo lastniki zamočvirjenih kmetijskih zemljišč na področju občine Vrhnika, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:

— da se bo zemljišče po opravljenem posegu uporabljalo za intenzivno kmetijsko proizvodnjo

— da je kompleks, ki se meliorira tako zaokrožen, da je izvedba meloracij racionalna

— če po izvedenih meloracijah ne bi bila možna racionalna obdelava, morajo lastniki pristati na zložbo zemljišč (komasacijo po potrebi) v predlaganem kompleksu.

— da se več lastnikov skupaj dogovori in ustanovi meloracijsko skupnost, ki bo skrbela za pravilno izvedbo meloracij, pravilno rabo meloriranih zemljišč in redno vzdrževanje meloracijskih naprav.

B.) Na razpis za ureditev intenzivnih pašnikov se lahko prijavijo lastniki kmetijskih zemljišč v hribovskih predelih, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:

— da je ureditev pašnika racionalna in gospodarna

— da predloži načrt o ureditvi čredinske paše

— da skrbi za intenzivno oskrbo pašnika v skladu s pravilniki, ki ga v ta namen izdelava pospeševalna služba.

Vso strokovno pomoč in izdelavo načrtov od izvedbe do proizvodnje, bo nudila strokovna služba KZS skupaj s skupnostjo za pospeševanje kmetijstva občine Vrhnika. Prijavi je potrebno priložiti površino, parc.št. k.o. z opisom dosedanje rabe zemljišč.

Prijavite se do 1. marca 1977, sicer pa je razpis trajnega značaja, glede na finančne zmožljivosti KZS.

Podrobnejše informacije dobite pri strokovni službi Kmetijsko zemljiške skupnosti na Vrhniki.

MELIORACIJA pomeni usposobitev zamočvirjenih kmetijskih zemljišč za sodobno kmetijsko proizvodnjo.

— hidromelioracija ali osušitev kmetijskega zemljišča je po opravljenih predelih, ki obsegajo krčenje grmovja, izravnavo terena in napravo delalne odvodne drenaže z odprtimi kanali vred.

— agromelioracija je založno gnojenje, apnenje, globoko oranje, in podrahlavanje ter naprava poljskih poti.

Zavedati se moramo, da lahko meloracije in predvsem pa hidromelioracije izvajamo le na večjih zaokroženih kompleksih zemljišč. Ustvariti moramo pogoje, da bomo lahko oblikovali takšne obdelovalne parcele — table, na katerih bo možna racionalna strojna obdelava, za kar pa bo potrebna založba zemljišča.

Kompleks kmetijskih zemljišč, ki ga bomo melorirali, pa bo zajel zemljišča večih lastnikov in glede na to bodo ti ustanovili meloracijsko skupnost, ki bo urejala odnose med lastniki zemljišč, skrbela za pravilno rabo meloriranih zemljišč in redno vzdrževanje meloracijskih naprav.

Financiranje hidromelioracije v občini Vrhnika

Kmetijsko zemljiška skupnost Vrhnika bo po razpisu (objavljen zgoraj!) sofinancirala meloracijo do 50 % stroškov. Zveza vodnih skupnosti pa daje dotacijo v višini 30 % predračunske vrednosti hidromelioracije. Tako bo moral vsak udeleženec prispevati 20 % lastne udeležbe, vendar je mogoče tudi za to dobiti kredit za dobo 20 let s 3 % obrestmi.

Iz povedanega lahko vidimo, da je moč pod dokaj ugodnimi pogoji usposobiti zamočvirjena zemljišča za donosnejšo in večjo kmetijsko proizvodnjo, kar pa ob vedno večjih potrebah po racionalnejši kmetijski proizvodnji pomeni tako za kmeta kot za družbo kot celoto, nedvomno veliko pridobitev.

Kmetijsko zemljiška skupnost

Temeljni kamen novega objekta Kovinarske, ki pomeni za vrhniško gospodarstvo veliko pridobitev, je položil dosedanji direktor tovarš Voljč

Program dela Kluba samoupravljalcev za leto 1977

Na prvi seji Izvršnega odbora Kluba samoupravljalcev občine Vrhnika je bil izoblikovan predlog programa dela tega kluba.

I. UVOD

Druženopolitično usposabljanje postaja iz dneva v dan pomembnejša naloga in potreba naše celotne sindikalne dejavnosti in organiziranosti. Klub samoupravljalcev je temeljna oblika in sestavina ter sredstvo, preko katerega se organizirajo široke oblike in razne možnosti druženopolitičnega usposabljanja samoupravljalcev, sindikatov in drugih subjektov. Nosilci in izvajalci druženopolitičnega izobraževanja so za to usposobljene vzgojno-izobraževalne organizacije, kamor sodijo tudi delavske univerze, ki to delo že doslej uspešno opravljajo. Poleg tega pa moramo v naši občini ustanoviti tudi aktiv predavateljev, ki tu delujejo in naše probleme najbolj poznajo in jih po potrebi pokličemo k sodelovanju.

II. ORGANIZACIJSKI DEL

Ustanovitev informativnega centra kluba samoupravljalcev, pri čemer je treba izkoristiti že obstoječe oblike informiranja in vključiti ostale druženopolitične organizacije ter zainteresirana društva in ustanove.

Posebno pozornost bo moral klub samoupravljalcev posvetiti koordiniranju dela z druženopolitičnimi organizacijami.

Občasno, po potrebi, izdajati bilten kluba samoupravljalcev.

Pripraviti vse za nemoteno delovanje kluba samoupravljalcev (prostori za sedež kluba, prostori za izmenjavo izkušenj med samoupravljalci, gradiva itd.).

III. DRUŽBENOPOLITIČNO USPOSABLJANJE

V klubu organizirati sestanke samoupravljalcev iz raznih TOZD z namenom, da med seboj izmenjajo pozitivne izkušnje iz lastne samoupravne prakse, konkretne rešitve problemov, da se dogovarjajo o posploševanju dobrih izkušenj in rezultatov, izmenjujejo programe, samoupravne akte, določila in razne druge konkretne rešitve iz samoupravne prakse sploh. Pobud-

niki za tako obliko dela so lahko: občinski svet Zveze sindikatov, osnovne organizacije sindikatov, ZK ali ZSMS, predsedniki delavskih svetov, odborov samoupravne delavske kontrole, odborov za medsebojna razmerja delavcev v združenem delu, delegacije ali delegati, SDK, strokovne službe TOZD, posamezni delavci in seveda tudi klub samoupravljalcev itd. Za začetek dejavnosti pripraviti teme za izmenjavo izkušenj IO kluba samoupravljalcev skupaj z občinskim svetom Zveze sindikatov v dogovoru z delavsko univerzo.

Seminarji za naslednje strukture:

- člane delavskih svetov,
- člane organov samoupravne delavske kontrole,
- člane odborov za medsebojna razmerja delavcev v združenem delu,
- za člane izvršnih odborov OO sindikata,
- za člane predsedstev OO ZSMS v TOZD,
- za delegate in delegacije v zboru združenega dela,
- za delegate in delegacije v samoupravnih interesnih skupnostih,
- za delegate in delegacije v krajevnih skupnostih.

Vsebina seminarjev:

- Samoupravljanje v združenem delu in širši družbeni skupnosti z vidika sistemskih rešitev (Zakona o združenem delu, Zakona o samoupravnem planiranju itd.),
- Posebej obravnava Zakona o združenem delu (v celoti ali po področjih),
- dohodkovni sistem, samoupravna načela sporazumevanja v razporejanju dohodka in delitvi sredstev za osebne dohodke,
- delegatski sistem in delgatski odnosi,
- samoupravna delavska kontrola,
- kadrovska politika (uresničevanje družbenega dogovora o kadrovski politiki),
- usmerjeno izobraževanje in izobraževanje ob delu,
- proces samoupravnega odločanja v združenem delu,

– vloga, mesto in naloge subjektivnih sil za uresničevanje samoupravljanja,

- aktualni mednarodni odnosi,
- uresničevanje stabilizacijske politike,
- politika neuvrčenosti in vloga SFRJ,
- samoupravno gospodarjenje v združenem delu.

Pri konkretnem dogovarjanju in sestavljanju programa seminarjev za posamezna področja se lahko izberejo še dodatna področja in teme.

Organizacija:

Za vsak seminar je potreben konkreten dogovor z udeleženci o temah, številu ur, času potekanja itd. Za organizacijo prostora, predavateljev, priprave gradiva in drugega potrebnega za nemoten potek seminarja je zadolžen klub samoupravljalcev.

Predavanja:

V okviru kluba samoupravljalcev uvedemo občasno predavanje in razgovore o aktualnih druženopolitičnih in samoupravnih temah, o aktualni mednarodni oziroma svetovni politiki. Organizira se lahko tudi predavanje ali razgovor z znanimi osebnostmi druženopolitičnega, gospodarskega ali kulturnega življenja.

Druge aktivnosti:

Na določenem mestu (v prostorih kluba) naj bodo pregledno zbrani dokumenti, programi, samoupravni akti, pravilniki, pravne rešitve in drugo samoupravno gradivo, ki lahko služi za samoupravno prakso združenega dela;

Klub samoupravljalcev je pobudnik za organiziranje klubov samoupravljalcev v delovnih organizacijah in s svojimi izkušnjami pomaga pri programiranju, oblikovanju in delu kluba.

Ta program dela bo začel veljati, ko bodo o njem razpravljali vsi člani in ga bo potrdila večina delegatov skupščine na prvi seji v mesecu januarju 1977.

Ugotovitve in vprašanja v zvezi z vgraditvijo in uporabo varnostnega pasu

Po raziskavah, ki so jih o uporabi varnostnega pasu opravili v tujini (ZDA, ZR Nemčiji, Švedska itd.), je razvidno, da varnostni pasovi v avtomobilih, s pogojem, da so vozniki in sopotniki z njimi pripeti, zmanjšujejo oziroma preprečujejo smrt in poškodbe pri nesrečah za 56–70 % (zlasti poškodbe glave, tilnika, hrbtenice). Glede na take kazalce so v nekaterih državah (ZR Nemčija, Anglija, Švedska, Avstrija, Francija, Danska, Belgija, Švica, ZDA, Avstralija, SSSR in ČSSR) že predpisali varnostni pas kot obvezno opremo v avtomobilih, v Franciji, Švedski, Švici, ZDA, Avstraliji, ČSSR in SSSR pa so predpisali tudi obvezno pripenjanje z varnostnimi pasovi. V Avstriji pa zavarovalnice pri odškodninah upoštevajo, če so bili vozniki in potniki v vozilih pripeti.

Če bi prenesli rezultate raziskav v tujini na slovenske razmere – v letih od 1970 – 1975 je na slovenskih cestah podleglo poškodbam 1.537 voznikov in potnikov, 34.075 pa je bilo poškodovanih – bi se po analogiji z uporabo varnostnih pasov število mrtvih voznikov in potnikov zmanjšalo za najmanj 900 mrtvih in vsaj 20.000 poškodovanih.

V aprilu 1974. je izšel v Uradnem listu SFRJ pravilnik o napravah in opremi vozil, ki v 64. členu določa takole: „Osebnih avtomobilov morajo imeti vgrajene priključke za pritrjevanje varnostnih pasov najmanj za sprednja sedeža. Vozila 1. odstavka tega člena morajo imeti vgrajene priključke za pritrjevanje varnostnih pasov tudi za vse ostale sedeže, ki jih proizvajalec deklarira. Bočni sedeži v vozilu morajo imeti priključke za pritrjevanje varnostnih pasov na tri točke, sedež v sredini vozila pa najmanj na dve točki.”

65. člen istega pravilnika pa določa naslednje: „Osebnih avtomobilov, ki imajo vgrajene priključke za pritrjevanje varnostnih pasov in osebnih avtomobilov, ki bodo proizvedeni in vključeni v promet po 1. januarju 1977, morajo imeti vgrajene varnostne pasove za sprednje sedeže. Varnostni pasovi iz 1. odstavka tega člena morajo imeti število priključkov za pritrjevanje, kot je predvideno v 64. členu tega pravilnika.”

Z anketo, ki jo je izvedel republiški Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu še istega leta, je med 3.878 anketiranimi vozniki imelo le 17 % voznikov v svojih vozilih vgrajene varnostne pasove, od teh jih je 52,6 % menilo, da je pas potrebno zakonsko predpisati, 22,1 % pa, da je pas sicer potreben, vendar ga ni potrebno predpisovati, 7,2 % pa, da je treba pasove vgraditi samo v nekatere vrste osebnih vozil, 12,2 % voznikov je pasove povsem odklonilo.

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu je na 11. seji 24/4–1974 razpravljal o varnostnem pasu in sprejel sklep, da se v letu 1974 prične akcija „Varnostni pas”, v kateri bo poleg uporabe

varnostnega pasu, ki mora biti glede na izkušnje v tujini tritočkovni (y) in homologiran, priporočal voznikom tudi uporabo naslonjal za glavo ter posebnih sedežev za otroke.

Nadalje je bilo natisnjenih 250.000 letakov, 10.000 obešank in 5.000 plakatov, ki so bili posredovani voznikom po občinskih svetih za preventivo in vzgojo v cestnem prometu s pomočjo avtomoto društev, upravnih organov ob registraciji motornih vozil, poblaščenih organizacij ob tehničnih pregledih in v organizacijah združenega dela s posebnimi akcijami, pripravljen pa je bil tudi prometno vzgojni film „Varnostni pas.”

V sklepu nadaljnjih ukrepov je republiški svet priporočil zavarovalnicam, da pri odškodninah ugotavljajo in stimulirajo voznike, ki so bili ob nesreči pripeti z varnostnim pasom. Nadalje je komisija za varnost v prometu Gospodarske zbornice na posebnem posvetu seznanila proizvajalce osebnih avtomobilov in varnostnih pasov ter trgovsko mrežo z zahtevo po ustreznih normativih za varnostne pasove, kar naj bi ugotavljal Zavod za varstvo pri delu SRS.

V osveščanje prednosti uporabe varnostnega pasu so se vključili poleg občinskih svetov za preventivo in vzgojo v cestnem prometu še posebej tudi republiški odbor RKS, republiški komite za zdravstvo in socialno varstvo, Jugoslovanska ljudska armada, AMD, Šolt, RTV Ljubljana in javna občila pa s posebnimi reportažami in drugimi vrstami prispevkov, ki jih je bilo približno 200. Akcija o uporabi varnostnega pasu se nadaljuje.

V Sloveniji izdelujeta varnostne pasove Tovarna kovinske galanterije v Ljubljani in AGIS Ptuj (prej TAP). Na našo prošnjo, da bi ugotovili, v kakšnem stanju je proizvodnja varnostnih pasov v Sloveniji, ali je ta sposobna zadovoljiti potrebe po varnostnih pasovih, je tovarna kovinske galanterije v Ljubljani odgovorila, da je v redni proizvodnji sposobna proizvajati letno 700.000 pasov (parov), do 1. januarja 1977. pa je sposobna dati na trg približno 200.000 parov, AGIS Ptuj pa je v redni proizvodnji sposoben proizvajati približno 1.200.000 kosov varnostnih pasov na leto. Oba sta tudi izjavila, da se trgovska mreža doslej ni zanimala za varnostne pasove, AGIS jih je moral celo prodajati po sindikalnih organizacijah.

V zvezi z nekaterimi obvestili v dnevnem tisku v zadnjem času o možnosti odločitve sklepa o obvezni uvedbi varnostnih pasov v osebne avtomobile s 1. januarjem 1977 oziroma postopni uvedbi, bi bila lahko javnost zavedena, ker bi se morda odražalo tudi v tem, da ljudje ne bi vgrajevali varnostnih pasov v takem obsegu, kot bi jih sicer. Zato menimo, da bi se morali zavzeti za dosledno izvajanje zakonitih predpisov.

Občinski svet
Zveze sindikatov

Oj ti preljuba cesta!

Slučaj hoče, da mora človek kdaj tudi s kolesom iz Ligojne na Vrhniko in takrat se prav gotovo vpraša: „Kako in kod?” Človek pa je že po naravi tak, da jo raje ubere po boljši poti in tako jo raje „mahne okoli hrbta v žep”, to se pravi čez Staro Vrhniko.

Človek razmišlja in razmišlja in na koncu ugotovi, da je tako samo zato, ker spada Stara Vrhnika med razvita področja, kamor Ligojna prav gotovo ne sodi. Kljub globokemu premišljanju pa ne more ugotoviti, v katero kategorijo spada ligojska cesta, ki pravzaprav sploh ni cesta ampak nekako luknjača, zglozan kolovoz, ki sega v čase Franca Jožefa in še nazaj, ko so tovore furali le s konji in volmi.

Pravi mojstri pa so tisti, ki se vsak dan vozijo po tej cesti na delo, pa najsi je to na Vrhniko ali v Ljubljano, saj če se človek samo enkrat pelje s kolesom po njej, ko pride domov, cel za v „žehto”. Kako da se ti vsakodnevni vozači ne zedinijo ter skušajo skupaj z odgovornimi ta problem rešiti?

Vsem, ki se vozijo po tej luknjači pa še tole:

„Če čudeže bi delat znal,
z betonom ceste bi zlakiral,
potem bi še za likof dal,
po luknjah se ne bi več pobiral!”

Ženko Anton

Obvestilo

OBVEŠČAMO VSE OBČANE, DA NE BOMO VEČ OBJAVLJALI BREZPLAČNO ZAHVAL, OGLASOV, PREKLICOV IN OBVESTIL (zaračunali bomo stroške tiska!)

UREDNIŠTVO

NEKAJ MISLI O USTAVNI PREOBRAZBI KRAJEVNE SKUPNOSTI

Ustava je krajevno skupnost opredelila kot obvezno temeljno samoupravno skupnost, v kateri se občani in delovni ljudje samoupravno organizirajo za uresničevanje določenih skupnih interesov in potrebe. V krajevni skupnosti se občani in delovni ljudje povezujejo z organizacijami združenega dela, s samoupravnimi interesnimi skupnostmi in z drugimi organiziranimi silami.

V krajevni skupnosti občani in delovni ljudje sodelujejo neposredno in skupno po poti delegatskega sistema pri opravljanju družbenih zadev in odločanju o vprašanih skupnega povezovanja. Gre torej za odprto lokalno skupnost, ki ne sme biti vezana na meje ene krajevne skupnosti ali ene občine.

Krajevne skupnosti so nastale iz nekdanjih krajevnih odborov po letu 1963. V začetku so se borile predvsem z reševanjem komunalnih problemov. Vendar pa so v svojem delovanju, še zlasti pa sprejetju ustavnih dopolnil in ustave 1974., prerasčale komunalno potrošniški karakter in širile področje svojega delovanja tudi na širša družbena vprašanja, hkrati pa so se, zlasti v družbeno-političnih organizacijah, skupščinah in drugih družbenih dejavnostih ustvarjali pogoji za opredelitev krajevne skupnosti kot ene izmed osnovnih samoupravnih celic v družbi z mnogo širšim področjem samoupravnega delovanja.

Tako zastavljena zasnova delovanja krajevnih skupnosti, ki izhaja iz ustave, ustreza potrebam in zahtevam delovnih ljudi in občanov v krajevni skupnosti, hkrati pa pomeni tudi rezultat idejno-političnih in teoretičnih razčiščevanj, kakršno mesto pripada krajevni skupnosti v našem družbeno-eko-

nomskem in družbeno-političnem sistemu.

Sedaj so dani pogoji za enovrstni pristop k osebnosti občana – prebivalca in delovnega človeka – proizvajalca, ki kot enotna samoupravna socialistična osebnost odloča o pogojih in sadovih svojega dela in življenja, kar je osnovno izhodišče in cilj v procesu osvobajanja dela in življenja.

Uresničitev koncepta krajevne skupnosti kot družbenoekonomskega razmerja, v katerem delavci v združenem delu in občani uresničujejo velik del svojih družbeno-ekonomskih interesov ter življenjskih potreb, je zato v najtesnejši zvezi s takšnimi odnosi v organizacijah združenega dela. Če bodo delavci v svojih TOZD dejansko in neposredno odločali o pogojih in sadovih svojega dela ter na tej podlagi o celotni družbeni reprodukciji, bo uresničen tudi ustavni koncept delovanja krajevne skupnosti.

Bistvenega pomena v procesu samoupravne preobrazbe krajevne skupnosti je, da v vsaki krajevni skupnosti delovni ljudje in občani demokratično oblikujejo svoje interese, potrebe in predloge. Pri tem naj se povezujejo z organizacijami združenega dela, samoupravnimi interesnimi skupnostmi ter drugimi organizacijami in skup-

nostimi. Brez tovrstnega povezovanja si krajevne skupnosti v novi vlogi ni mogoče zamišljati.

Da bi lahko krajevna skupnost opravljala vse številnejše naloge, se morajo delovni ljudje in občani ustrezno samoupravno organizirati. Kot posebno pereče vprašanje v oblikah samoupravnega organiziranja se pojavlja vprašanje oblikovanja in organiziranja mestnih krajevnih skupnosti, ki so običajno največje. Oblike in organi v katerih in preko katerih se izraža samoupravna dejavnost prebivalcev krajevnih skupnosti, so najrazličnejše. Ustava spoštuje namreč princip samoorganiziranja krajevnih skupnosti in iskanja najustreznjših oblik, ki bodo omogočale neposredno odločanje delovnih ljudi in občanov o vseh zadevah znotraj krajevnih skupnosti, kot v širših družbenopolitičnih skupnostih. Samouprava v vsaki krajevni skupnosti mora biti organizirana tako, da so oblike in organi samoupravljanja takšni, da dejansko omogočajo neposredno povezanost in stalni stik samoupravnih organov z delovnimi ljudmi in občani ter obratno. Jasna morajo biti tudi določena razmerja med organi ter oblikami samoupravljanja, razmejene pristojnosti ter ustrezna delegatska sestava.

Oblike samoorganiziranosti krajevne skupnosti morajo biti čim bolj preproste, funkcionalne in fleksibilne, glede na socialno-ekonomske okoliščine, čas in zahteve določenega okolja.

(Nadaljevanje prihodnjič)

Zapis povzet po gradivu za seminar o KS, ki ga je pripravila RKSZDL, decembra 1976

tekmovanj in za uveljavitev novih tekmovalnih sistemov v občinskih prioritetnih panogah

– komisija za šport in rekreacijo bo skrbela za uveljavitev načela množičnosti v telesni kulturi. Ta naj bi zlasti aktivirala delo komisij za šport in rekreacijo pri krajevnih skupnostih in spodbujala referente za šport in rekreacijo v TOZD.

Sporazum o ustanovitvi občinske ZTKO je podpisalo 15 osnovnih organizacij.

ZTKOS pa v prvih mesecih letošnjega leta načrtuje seminar za idejnopolično izobraževanje delavcev in vseh, ki skrbijo za organizacijo dela v telesnokulturnih organizacijah. Ta seminar bomo v pomladanskih mesecih organizirali tudi v občinskem merilu.

D. P.

OBVESTILO

V noveletni številki je bil objavljen kratek zapis o čipkarstvu v naši občini in ker je odmevanj dokajšen, ponovno obveščamo vse, ki bi radi sodelovale, naj se zglase v Domu upokojencev vsako drugo sredo v mesecu med 7. in 10. uro dopoldan!

»NAŠ ČASOPIS« SPRAŠUJE - SKUPNOST OTROŠKEGA VARSTVA ODGOVARJA

1. Problem otroškega varstva postaja iz dneva v dan bolj pereč, ne samo v naši občini ampak v širšem merilu. Kaj lahko zapišete ob koncu leta 1976, prvega leta v srednjeročnem obdobju, za katerega je tudi SIS za otroško varstvo sprejela svoj plan. Katere so bile naloge, ki sta jih planirali za to leto, katere od teh sta realizirali in katere ne ter navedite vzroke zaradi katerih ni prišlo do realizacije zastavljenih ciljev!

Osnovne naloge, ki jih je morala Skupnost otroškega varstva realizirati v letu 1976, so izhajale iz programske usmeritve Skupnosti otroškega varstva za obdobje 1976–80 ter osnutka oziroma predloga Samoupravnega sporazuma o srednjeročnem razvoju skupnosti v tem obdobju.

Poleg dejavnosti kot so potujoči vrtci po krajevnih skupnostih, subvencioniranje oskrbnih otrok v vzgojno-varstvenih zavodih, oskrbnin za socialno ogrožene otroke v šolskem varstvu, prireditve za otroke in druge oblike varstva, je bila ena bistvenih nalog, za kar je bila skupnost tudi ustanovljena, uspo sobiti oziroma zgraditi ali adaptirati prostore za vključitev čim večjega števila otrok v organizirano varstvo.

Skupnost otroškega varstva je v svojem programu za leto 1976 načrtovala, v sodelovanju s Skladom za gradnjo šol in vzgojno-varstvenih objektov, zgraditi vzgojno-varstveni objekt v Borovnici, v skladu s srednjeročnim planom razvoja šolstva in otroškega varstva, sprejetega ob referendumu. Takoj po programski zasnovi pa je ta varianta izgradnje odpadla z obrazložitvijo, da se KS Borovnica odpoveduje izgradnji vzgojnovarstvenega zavoda, ker so se občani te KS odločili za gradnjo osnovne šole. Tako je skupnost ob spoznanju, da do izgradnje predvidenega objekta ne bo prišlo, v sodelovanju s Skladom za gradnjo šol in VVZ, začela pripravljati drugo varianto, to je gradnjo objekta v KS Dragomer–Log. Glede na razpoložljiva finančna sredstva Skupnosti in Sklada je Skupščina občine Vrhnika na zasedanju vseh treh zborov (Zbora združenega dela, Zbora krajevnih skupnosti in Družbeno-političnega zbora) enakopravno s Skupščino otroškega varstva sprejela sklep, da se določeni vrstni red (tj. gradnja vrtca v Borovnici, ...) nekoliko spremeni in sprejet je bil predlog o izgradnji vrtca v KS Dragomer–Log. Do realizacije tega sklepa pa zaradi finančnih težav v preteklem letu še ni prišlo.

2. Koliko predšolskih otrok je bilo ob koncu leta 1976. vključenih v družbeno organizirano varstvo in koliko prošelj ste v tem letu odklonili?

Ob koncu leta 1976. je bilo v naši občini (to je v dveh krajevnih skupnostih na Vrhniki in v Borovnici) vključeno v organizirano var-

stvo 322 predšolskih otrok: 46 v KS Borovnica in 276 v KS Vrhnika. Ostale KS pa nimajo prostorskih možnosti za organizirano varstvo. Samo v KS Vrhnika smo konec preteklega leta odklonili približno 170 prijav za sprejem otrok v varstvo, kljub temu, da vseskozi ugotavljamo visok odstotek zaposlenosti žena, saj znaša ta kar 42 %.

Od skupnega števila predšolskih otrok, ki znaša 2050, jih je vključenih v organizirano varstvo po podatkih ob koncu leta 1976 322.

3. Kako je z adaptacijami oziroma z odprtjem novih oddelkov pri že obstoječih vzgojno-varstvenih zavodih, saj je v srednjeročnem načrtu razvoja zapisano, da bodo v letu 1976. narejene dve adaptaciji (v borovniškem vrtcu in vrtec Hrib–Vrhnika) ter odprt nov oddelek v starem vrhniškem vrtcu?

Skupnost otroškega varstva je ne glede na prej omenjeno problematiko zagotovila finančna sredstva za adaptacijo enega oddelka v starem vrtcu na Vrhniki za 21 otrok ter prav tako enega oddelka v borovniškem vrtcu za 25 otrok.

Skupnost otroškega varstva je v dogovoru z OZD IUUV predvidevala tudi adaptacijo stavbe na Hribu, za katero naj bi zagotovila finančna sredstva sama IUUV, oprema pa bi bila skrb Skupnosti otroškega varstva in Sklada za gradnjo šol in VVZ. Te naloge pa v preteklem letu ni bilo moč realizirati zaradi težav, ki so se pojavile pri pridobivanju vseh soglasij. Dela že potekajo in predvidevamo, da bo ob ugodnih vremenskih pogojih adaptacija tudi končana konec aprila letošnjega leta in kapacitete tega vzgojno-varstvenega objekta, ki bo sprejel 70–80 otrok, pomenijo veliko pridobitev v trenutnem reševanju težav.

4. Vemo, da smo se obvezali, da bomo organizirali in nudili vzgojo otrokom iz manj razvitih območij občine. Ena teh oblik so potujoči vrtci. Ali ti še žive ali ste se odločili za kako drugo obliko vzgoje predšolskih otrok v teh predelih?

Prostorske kapacitete ne omogočajo vključevanja večjega števila predšolskih otrok v organizirano varstvo zlasti v manj razvitih krajevnih skupnostih, zaradi česar si je Skupnost otroškega varstva v sodelovanju z vzgojno-varstvenimi zavodi na Vrhniki in v Borovnici zadelo eno najvažnejših nalog – organizirati potujoče vrtce v naslednjih krajevnih skupnostih: Bevke, Smrečje – Podlipa, Sinja Gorica, Drenov Grič, Blatna Brezovica in Borovnica.

5. Kakšna je trenutna situacija s kadri, ki so zaposleni v vzgojnovarstvenih zavodih v naši občini?

Trenutnih problemov s kadri ni, pojavili pa se bodo z odprtjem novega vzgojnovarstvenega zavoda na Hribu in z razširitvijo kapacitet v drugih krajevnih skupnostih.

Za ZKPO ustanovljena tudi ZTKO

V zadnjih decembarskih dneh je bila na Vrhniki ustanovna konferenca Zveze telesnokulturnih organizacij občine Vrhnika, na kateri so bila sprejeta pravila o delovanju te zveze. Na ustanovni konferenci so se tudi dogovorili, da vse osnovne telesno-kulturne organizacije pripravijo program svojega dela za letošnje leto, ki jih bo nato ZTKO zbrala in jih preko Telesnokulturne skupnosti dala v javno razpravo. Skupščina Telesnokulturne skup-

nosti pa bo te programe, skupaj s finančnim vrednotenjem, potrdila ali zavrnila.

V okviru novo ustanovljene Zveze telesnokulturnih organizacij bodo delovale 4 stalne komisije:

– komisija za šolska športna društva, ki bodo skrbela za koordinirano delo društev v občini in za vključevanje občinskih selekcij v republiška tekmovanja

– komisija za tekmovalni šport bo skrbela za organizacijo občinskih

OBVESTILO VSEM KRAJANOM V KRAJEVNI SKUPNOSTI VRHNIKA

Krajevna skupnost Vrhnika je pričela z akcijo za razširitev pokopališča. Akciji so se med prvimi pridružili filatelisti iz Vrhnike ter delavci TOZD Gozdarstva Vrhnika. Le-ti so namesto vencev za pokojno Korče Ano in Skvarča Franca iz Vrhnike, Košir Franca iz Borovnice in Molč Antonijo iz Dol. Logatca nakazali 980,00 din. Lepa hvala.

Prosimo vse krajane, da se tej akciji pridružijo in denar, ki ga nemanijo za številne vence, ki v nekaj dneh končajo na smetišču, raje namenijo za ureditev našega pokopališča kar bo trajnejši poklon našim pokojnim.

Do sedaj se je zbralo na našem žiro računu v tej obliki 1.300,00 din. Poleg teh sredstev je KS že rezervirala 150.000,00 din kar znese skupaj 151.300,00 din.

Žiro račun št. 50110-645-64009.

Komisija za obnovo vrhniškega pokopališča:

OBVESTILO

Obveščamo vse vojake enot teritorialne obrambe, da bo OŠ TO v letu 1977 kril polovico naročnine za revijo NAŠA OBRAMBA.

To pomeni, da bodo vsi teritorialci prejeli v prvem polletju revijo brezplačno, za drugo polovico polletja pa bodo plačali polovico enoletne naročnine, to je od 40 – 50 ND.

Vsem, ki bodo prejeli NAŠO OBRAMBO svetujemo, da revijo ne zavračajo, saj je v njej objavljeno veliko prispevkov z vsebino, s katero se morajo pripadniki TO sproti seznanjati.

Vsem tistim tovarišem, ki so v letu 1976 plačali naročnino v celotnem znesku pa se opravičujemo, ker zaradi organizacijsko tehničnih težav OŠ TO ni kril polletne naročnine.

OBČINSKI ŠTAB ZA TERITORIALNO OBRAMBO VRHNIKA

PLAN IZLETOV MO PD VRHNIKA

Januar:	tradicionalni partizanski pohod po stezah Jelovice smučarski izlet na Vršič Komna – Veliki Bogatin
Februar:	smučarski izlet na Planino – Ulovka zimski pohod iz Zelenice na Stol smučarski izlet na Vogel
Marec:	izlet na Kofce
April:	spominski pohod Francija Malneršiča na Planino kresovanje na Planini
Maj:	kolesarski izlet v Pekel s piknikom pohod po poteh partizanske Ljubljane orientacijsko tekmovanje srečanje s planinci Šmarne gore
Junij:	izlet na Zelenico, Stol in Javorniški rovt končni izleti za osnovne šole izlet na Monte Cavallo v Italiji
Julij:	izlet na Rjavino in Triglav peš iz Vrhnik na Triglav
Avgust:	TABOR V TAMARJU za pionirje 21.7.1977–31.7.1977 za starejše planince 1.8.1977–10.8.1977
September:	izlet na Begunščico očiščevalna in delovna akcija na Planini izlet na Spitzgel v Avstriji
Oktober:	izlet v neznano izlet na Rombon
November:	izlet na Gorjance
December:	Smučarski izlet

PLANINSTVO MED OTROKI

Pri PZS poteka že od leta 1970 akcija pionir-planinec. Ta akcija je edinstvena pri nas in tudi drugje po svetu ni veliko takih primerov. V letu 1975 je Mladinska komisija pri Planinski zvezi Slovenije organizirala novo akcijo ciciban-planinec. V njo so vključeni predšolski otroci v starosti od 6–7 let. Ta akcija je vsklajena z akcijo športne značke. Ker na žalost do uvajanja športne značke ni prišlo, bi radi razložili namen te nove akcije in zakaj se je MK PZS odločila za tako odgovorno akcijo.

V hribe hodijo s starši tako osnovnošolci kot predšolski otroci. To je pripeljalo do ideje, da bi pri odsekih PZS organizirali tudi izlete, primerne prav za najmlajše. Naša želja je, da bi čimveč naših otrok navdušili za izlete v naravo, predvsem v gore. Toda samo izlet v hribe ni vse. Otroke je treba tako o prijetnih kot neprijetnih stvareh poučiti. In tu je bistvo akcije. Kot želimo, da bo odrasel državljani ve-

del čim več in zato otroka pošiljamo v šolo, ravno tako moramo že otroku nuditi znanje o gorah in hoji v gore. Kar se Janez nauči to Janez zna! Ni hoja v gore samo vzeti nahrbtnik poln malice „za slabe čase“, obuti čevlje in iti v gore. Tu je dosti več. Najprej moramo otroke za tako izrabljeni prosti čas navdušiti, dokazati jim, da pregovor „Gora ni nora, nor je tisti, ki gre gor“, ne velja, če si primerno poučen o vsej stvari. Tako jim je treba povedati, da v gorah doživiš najlepše trenutke svojega življenja. Seveda, če znaš opazovati. Na izletih jih opozarjamo na lepote narave, kajti na žalost današnji mestni otrok sploh ne zna gledati oziroma gleda, pa ne vidi narave. Povemo jim o planinskem kodeksu. Tu so osnove kulturnega obnašanja tudi na izletu. Otrokom moramo dopovedati, če so na izletu, to še ne pomeni, da lahko pozabijo na vso kulturno in dostojno obnašanje, da se bo sedaj navpil za celo

Obisk dedka mraza

V sredo, 29.12.76 je naše najmlajše obiskal Dedek Mraz. Dvorana na Stari Vrhnik je bila že pred 18. uro polna otrok in njihovih staršev. Najprej so si ogledali igrice Medvedek na obisku, ki so jo lutkarji dokaj dobro izvedli.

Po igrici je prišel za otroke težko pričakovani Dedek Mraz. Najmlajši otroci, ki so Dedka Mraza prvič videli so se ga ustrašili in se poskrili za svojo mamico, večji pa so pogumno odgovarjali na njegova vprašanja. Najbolj junaški so mu povedali tudi kakšno pesmico, nekaterim pa je v zadnjem trenutku zmanjkalo poguma in glasu ali pa so planili v jok.

Dedek je bil na koncu že hudo utrujen, saj je moral obdariti kar 57 otrok, od enega do sedmega leta starosti. Tistim, ki zaradi snega niso mogli priti po darilo, ga je Dedek Mraz odnesel sam.

Obdaritev otrok je financirala tako, kot lansko leto krajevna skupnost.

Franci Petkovšek

Sin in mrtev očka

Mele Mirko nam je že pred novim letom poslal svojo pesmico, ki pa jo v novoletni številki žal nismo mogli objaviti. Menimo, da je pesmica napisana tako doživeto, da jo zato objavljamo v prvi številki letošnjega leta.

Četrto že novo je leto prišlo,
a po tebi, moj očka, je še vedno hudo.
Kruta te vzela želzna je cesta,
ki bila ti je krušna mati, nevesta.

Marsikatero težavo razkril bi ti rad,
že v srcu jo nosim, čeprav sem še mlad,
kako, očka, lepo bi ob tebi bilo,
a črni možje so dali te v hladno zemljo.

Vprašam, poslušam modrost resnih ljudi,
a srce se pri dobrih ljudeh le hrabri.
Tudi naukov si očka, lepih mi dal,
pogumno si stopal, ničesar se bal.

Pri petnajstih si hlapec že služil si kruh,
fural konje si, to ni kar od muh,
spal si na hlevu, četudi je zunaj snežilo,
ko danes nam mladim bi se grenko stožilo.

Tvoj obraz je bil vedno lepo nasmejan,
za vsakega dobro imel si srce in tudi dlan,
pripravljen za delo ali za pomoč,
bal nisi se dneva, če bila tudi temna je noč.

Očka! Za novo leto obljubljam voščilo ti to,
spominjal se nate bom in učil se lepo,
mamico ubogal bom in delal skrbno,
da tebi očka v tihem grobu ne bo težko.

Prerani tvoj grob bom čuval srčno,
rožic sadil bom, jih zalival skrbno.
Četudi po svetu hodil kdaj bom,
se bom nate spominjal, na rodno zemljo, naš dom.

Mirko Mele – 6.b. O. Š. Ivan Cankar

planinski kotichek. Dobro bi bilo, da bi imeli svoje žige-različne oblike in barve – ki si jih otroci odtisnejo v planinsko izkaznico ali posebno beležko.

S to akcijo smo v septembru 1976. začeli tudi v VVZ na Vrhnik, ki pa je zelo tesno povezana z Mladinskim odsekom pri PD Vrhnik. Sekcija uspešno vodi vzgojiteljica Slatnar Erika ob pomoči svojih sodelavk. Izvedli smo že več izletov, saj se je v to sekcijo vključilo kar 50 predšolskih otrok, ki se bodo čez leto ali dve vključili v pionirsko sekcijo. V vrtcu smo lepo uredili kotichek, vse pa dokumentiramo v kroniki. Plan izletov je naslednji: (Drča, Mirški vršiček, Bistra, smučarski in sankaski izlet na Ulovko, Brcetova dolina, Kuren, Storžev grič in Pekel.). Ob koncu akcije bomo otrokom, ki so opravili vseh osem izletov podelili nalepko ciciban-planinec in razna druga priznanja. Ta svečanost bo v koči na Planini.

Upamo, da se bo ta akcija s takim zanimanjem, tako pri otrocih kot pri njihovih starših, kot se je začela, tudi nadaljevala. Mladinski odsek PD je otrokom ob ustanovitvi te akcije podaril planinske izkaznice, starši pa so poravnali samo stroške članarine. Otroci se teh izletov zelo veselijo in zelo radi hodijo. S temi izleti pa jih bomo tudi navdušili za hojo v gore in naravo nasploh. Tako bodo že v rani mladosti dobili pozitiven odnos do hoje, ki naj bi človeka kot oblika rekreacije spremljala tja do pozne starosti. To ni cilj samo vsakega posameznika, temveč celotnega naroda. S tem tudi planinci uresničujemo geslo „Vsi Slovenci hodimo, kolesarimo, plavamo, smučamo.“

Mladinski odsek PD Vrhnik in VVZ Vrhnik

AKTIVNI STAROVRHNIŠKI MLADINCI

OO ZSMS Stara Vrhnik v decembru

Leto 1976 je bilo bolj ali manj uspešno. V zadnjem mesecu prejšnjega leta so bili najbolj uspešni lutkarji, saj so pripravili in predstavili lutkovno igrico „Medvedek na obisku“.

Da so igrico lahko odigrali je bilo potrebno pripraviti lutkovni oder in rekvizite v stanje, ki je bilo potrebno za igranje. Tudi tekst, ki je bil že igran smo morali obnoviti. No, kljub vsemu nam je uspelo.

Mladi lukarji so spremljali z igrice Dedka Mraza, ki je obiskal najmlajše v Igrad-u (sobota 25.12.). V nedeljo 26.12. smo se zapeljali v Zaplano. V sredo smo obiskali z igrice in Dedkom Mrazom otroke SDS Skupne službe LIKO Vrhnik, kasneje istega dne pa še otroke na Stari Vrhnik. Zadnjikrat smo obiskali še otroke uprave Skupščine občine Vrhnik.

Na športnem področju smo se udeležili tekmovanja v streljanju z zračno puško ob Dnevu JLA, ki ga je organiziral občinski odbor ZRVS in „nastreljali“ 2. mesto.

Ob petkih je bila od 19–21. ure organizirana rekreacija v telovadnici šole Janez Mrak.

Z vajami je pričela tudi dramska skupina, saj namerava do februarja ponoviti komedijo „Poročil se bom s svojo ženo“, obenem pa nastudirati še eno dramsko delo.

Jaka Susman

OBVESTILO

LJUBLJANSKA BANKA, EKSPozITURA VRHNIKA, JE UVEDLA NOV DELOVNI ČAS ZA STRANKE

PONEDELJEK	OD 7h DO 18h
SREDA	
TOREK	
ČETRTEK	OD 7h DO 13h
PETEK	
SOBOTA	OD 7h DO 11h

Uresničevanje programa kulturne skupnosti v prvem letu srednjeročnega obdobja

Prvo leto srednjeročnega plana je bilo na kulturnem področju v znamenju stoletnice rojstva vrhniškega rojaka Ivana Cankarja. Glavni smoter v programu Kulturne skupnosti je bil, da se ustvarjajo taki pogoji, ki bodo nudili možnost uživanja kulturnih dobrin najširšemu krogu občanov. Lahko trdimo, da je bila letos storjena prelomnica, ker tako bogate kulturne letine pri nas doslej še ni bilo. Ob Cankarju in o njem se je sprožilo pravo kulturno gibanje, ki se je širilo v šolah, tovarnah in med občani v krajevnih skupnostih.

Zelo bogata je bila bera gledaliških predstav. Občani so si lahko ogledali predstave poklicnih gledališč: Florentinski slavniki (PDG Nova Gorica), Zaradi inventure odprto (MGL) ter Pohujšanje v dolini šentflorjanski (SLG Celje).

Za predšolsko in šolsko mladino je Mladinsko gledališče iz Ljubljane odigralo štiri predstave Vilinčeka z lune; v Borovnici je gostovalo lutkovno gledališče s Pravim partizanom.

V tednu 19. srečanja gledaliških skupin Slovenije se je na našem odru zvrstilo šest predstav za odrasle in štiri za mladino. V gosteh smo imeli prizadevne amaterje z Raven, Mežice, Medvod, Kranja, Trsta, Tmovelj, Kamnice, Limbuša in Horjula. Njihove predstave niso zaostajale za poklicnimi.

Aktivna je bila tudi domača amaterska dejavnost: recital V areni življenja sem stal so odigrali kar devetkrat. Vse amaterske skupine iz: Brezovice, Stare Vrhnike, osnovne šole I. Cankarja, Vrhnike in Verda so sodelovale tudi na Naši besedi 76. Zelo prizadevni so bili člani Svobode v Borovnici, ki so pripravili več prireditev.

Kulturna skupnost je s sodelovanjem SZDL in SO Vrhnika organizacijsko pripravljala osrednjo proslavo 10. maja.

S področja glasbene dejavnosti smo doma lahko poslušali koncertno izvedbo Seviljskega birveca, trio Lorenz, Acija Bertonec in Ireno Grafenauer. Še posebej za vse tri osnovne šole je A. Bertonec izvajal glasbene pravljičice. Organiziran je bil tudi obisk opere Turandot in Tosca; prvo je obiskalo 100 občanov, drugo pa 130.

Na glashenem področju so zelo živahni domači amaterji. Vsi zbori so se predstavili na občinski reviji pevskih zborov; zbor LIKO in IUUV sta sodelovala na osrednji proslavi v maju, imela sta tudi samostojne koncerte. Pevski zbor LIKO je imel koncert v Bistri, sodeloval je tudi na šentviškem tednu. Zbor IUUV je nastopil ob otvoritvi razstave slovenskih impresionistov in predstavitvi Cankarjevih obeležij. Vso pohvalo zasluži oktet fantov z Verda, ki so vedno na voljo in zapojejo kjerkoli je potrebno. V kratkem času so pod vodstvom Drašler Janeza dosegli izredno kvaliteto. Pomembno kulturno poslanstvo so opravili, ko so obiskali krajevne skupnosti ter tam z narodno pesmijo in Cankarjevo besedo pripravili občanom prijeten kulturni večer. Tudi godba je imela koncerte v vaseh, sodelovala je na vseh manifestacijah.

Pri nas je gostovala tudi folklorna skupina Tine Rožanc.

Knjižnična dejavnost se je zelo razmahnila. Občani osbiskujejo knjižnico od zgodnjih jutranjih ur

do 20. ure zvečer. Izredno se je povečalo zanimanje za poljubnoznanstveno, družboslovno in marksistično literaturo. Do konca leta je bilo izposojenih 42.936 knjig. Najtežji problem je pomanjkanje prostora v knjižnici, saj se knjige postavljajo že po tleh. Kazalo je, da bodo letos na voljo že večji prostori, toda do uresničitve še ni prišlo. Poleg knjižnice na Vrhniki sta delali še knjižnici v Borovnici in na Logu ter potujoča knjižnica v Zaplani. Ostale krajevne skupnosti pa niso pokazale zanimanja za potujočo knjižnico.

Tudi na likovnem področju so domači ustvarjalci zelo prizadevni. Ob zaključku jubilejnega leta je bila na Vrhniki razstava likovnih del akademskega slikarja Božidarja Grabnarja, pred to pa razstava akvarelov Pavla Mraka. S sodelovanjem Narodne galerije je bila v februarju razstava del slovenskih impresionistov. V maju smo z Gledališkim muzejem pripravili razstavo pod naslovom Cankar in gledališče. Vrhniki rojak Stane Dremelj, akademski kipar – medaljer, pa je razstavljal svoje izdelke.

V tednu Komunistična je bila na novo organizirana občinska Zveza kulturno prosvetnih organizacij. Njena dolgoletna odsotnost se je v kulturnem življenju naše občine že dolgo čutila. Amaterska dejavnost se je tako razmahnila, da je bil zadnji čas, da se ta tudi organizacijsko poveže.

Zgodovinski arhiv, ki ga sofinancira Krajevna skupnost, je opravljal dolžnosti, ki mu jih nalaga zakon.

Na področju spomeniškega varstva je bila končana obnova Can-

karjeve rojstne hiše; s spominskimi ploščami so obeležene tudi vse hiše, kjer so Cankarjevi stanovali. Doslej edinstven primer v Sloveniji pa smo naredili s postavitvijo Cankarjevih tekstov v naravo: Na začetek Klanca, na Drčo, v Močilnik, na Trojico in pri mostu ob enajsti soli.

Po pregledu dejavnosti KS v letu 1976 so bile osnovne programske naloge izpolnjene. V prihodnje bo potrebno še več dejavnosti prenesti v krajevne skupnosti. To pa je v sedanjih situaciji zelo težko, ker ni ustreznih prostorov. Letos so bila opravljena nujna vzdrževalna dela v Cankarjevem domu na Vrhniki ter delno v kulturnem domu v Borovnici. V prihodnje mora biti ena od pomembnih nalog urejanje prostorov za kulturno dejavnost v ostalih KS, saj je prostor osnova, kjer se kultura lahko odvija.

Na prehodu v leto 1977 je prav prostor največji problem. Kajti nobena krajevna skupnost nima primerno urejene dvorane, nekatere pa nimajo sploh ničesar (Dragomer). Sredstva kulturne skupnosti ne omogočajo, da bi se problem prostora hitreje reševal.

Osnovna naloga pri izvajanju kulturnega programa za leto 1977 bo zmanjševanje razlik v dostopnosti do kulturnih dobrin ter spodbujanje in pospeševanje razvoja prednostnih kulturnih dejavnosti: knjižničarstvo, gledališka dejavnost, varstvo kulturne in zgodovinske dediščine, kar predvideva Resolucija o politiki izvajanja družbenega plana za leto 1977.

Zavedati se moramo, da kljub vsemu, kar smo letos počeli, dolga Ivanu Cankarju nismo poravnali. Vsa leta nazaj se je zanemarjala knjižnična dejavnost; njenega pomena v današnji družbi se nismo dovolj zavedali. Tov. Mitja Ribičič je pred kratkim dejal, da knjižničarstvo krepko zaostaja za materialnimi temelji družbe; da pa nismo več tako revni, da bi tega vprašanja ne mogli likvidirati.

JUBILEJNE DRAŽGOŠE

V okviru 20. pohoda „Po stezah partizanske Jelovice“ je bil organiziran pohod „Po poteh heroja Kebeta“, ki se ga je udeležila tudi ekipa iz Vrhnike, sestavljena iz treh predstavnikov ZSMS – tovariši Niko Brelih, Miran Mihelič in Bojan Slabe in treh predstavnikov ZRVS – tovariši Elo Rijavec, Janez Jereb in Jakob Trček.

Naša ekipa se je udeležila patrolnega pohoda brez smučí, reševanja tepografskih nalog in streljanja z vojaško pištolo. Člani ZRVS pa so odgovarjali na vprašanja iz vojaške taktike na temo „Organizacija ognjenega sistema voda v obrambi“, mladinci pa na vprašanja o dražgoški bitki.

Celotna prireditev je bila posvečena 85-letnici rojstva tovariša Tita, 40-letnici njegovega prihoda na čelo KPJ in 40-letnici formiranja KPS.

NOVOSTI V KNJIŽNICI

STROKOVNA LITERATURA:

Berkeley George: Filozofski spisi
Klun Albert: Prekomorci v NOB
Lepo vedenje od A do Ž
Marcheti & Marks: CIA in kult obveščevalnosti
Marx – Borghard: Kapital
Marcon Vlada: S pletilko, kvačko in iglo
Pouwels & Bergier: Večni človek
Sampson Anthony: ITT država v državi
Slovenski almanah 77
Stokrat pet minut za razvedrilo
Svetovna zgodovina
Šter Jože: Kaj je marksizem
V sadnem vrtu
Togliatti Palmiro: Izbrano delo
Zakon o združenem delu
Zupančič Beno: Popotovanja
Kristan Ivan: Družbena ureditev SFRJ
Jugoslavija
Šifrar Vanek: Razvoj ljudske oblasti med NOB v Jugoslaviji
Mee Charles L.: Kupčija v Potsdamu
Nešović Slobodan: Veliki trije iz oči v oči
Winterbothm S. W.: Ultra

LEPOSLOVJE:

Mladinsko:

Ander sen: Palčica
Brest Vida: Prodajamo za gumb
Čopić Branko: Računar Rumenko
Guggenmos Joseph: Zakaj je žirafa tako velika
Jurca Branka: Hišnikov dan
Lisica pridiga kokošim
O prebrisani deklici
Rusica in grdina
Snoj Jože: Pesmi za punčke
Tri botre lisičice
Rozman Smiljan: Martin fatalin
Makarovič Svetlana: Sovica Oka

Za odrasle:

Cankar Ivan: Martin Kačur
Čopić Branko: Vrt slezaste barve

Desnica Vladimir: Pomladi Ivana Galeba
Golob Berta: Sovražim vas
Grabeljšek Karel: Balada o staremu Koranu in njegovem sinu
Koblar France: Moj obračun
Kovačič Lojze: Resničnost
Lobnik Manica: Mrtvi odred
Mikeln Miloš: Zaradi inventure odprto
Partljič Tone: O, ne, ščuke pa ne
Torkar Edo: Vzhodna linija
Zupan Vitomil: Duh po človeku

Prevodi:

Čuka Zoltan: Pesem večnega upora
Fitzgerald Scott: Veliki Gatsby
Gunter Hans Konsalik: Puščavski zdravnik
Gunter Hans Konsalik: Pod palmami
Kirst Hans Helmut: Noči dolgih nožev
Kirst Hans Helmut: Od usode prekleti Naipaul: Posnemovalci
Nery Gerard: Ljubezen je kot vojna
Simonov Konstantin: Poslednje poletje
Sinclair Upton: Zmajevi zobje
Székely Juhá: Chopin v Parizu

V srbohrvatskem jeziku:

Andrić Dragoslav: Rečnik srpskog žargona
Courths – Mahler Hedwiga: Dugo iščekivanje
Courths – Mahler Hedwiga: Neljubljena žena
Courths – Mahler Hedwiga: Prosjačka princeza
Courths – Mahler Hedwiga: Siroče
Courths – Mahler Hedwiga: Staza sreče
Sagan Francois: Čudesni oblaci
Sagan Francois: Čuvar srca
Sagan Francois: Modrice na duši
Sagan Francois: Malo sunca h hladnoj vodi
Sagan Francois: Izvjestan osmeħ
Sagan Francois: Volite li Brahmsa
Sagan Francois: Za mesec, za godinu
Simmel Mario: Svi će ljudi biti braća
Dosen Flora: Život kao život

Bomo letos združevali sredstva za novoletno praznovanje otrok ?

Ena prvih nalog, ki si jo je ob ustanovitvi konec leta 1974, zadal svet za družbenopolitična in ekonomska vprašanja žena, je bila priprava praznovanja dedka Mraza v krajevnih skupnostih.

Seveda so bili to le skromni začetki organiziranega praznovanja za vse otroke v oddaljenih krajevnih skupnostih, torej tistih, ki nimajo toliko možnosti za obiskovanje gledaliških, lutkovnih, filmskih in drugih predstav, ki jih pripravljajo osnovne šole, vrtci ali Kulturna skupnost, katerih imajo otroci iz Vrhnike in Borovnice prav gotovo veliko več.

V naslednjem letu, to je bilo 1975., je Svet organiziral lutkovne predstave za vse tiste krajevne skupnosti, ki v prvem letu tega niso bile deležne. Tam, kjer je deloval potujoči vrtec, pa so imeli otroci svojo lastno prireditev, na kateri jih je obiskal dedek Mraz s svojim spremstvom.

OBVESTILO KS VRHNIKA

Zbirajte denar za naš trajni spomenik – pokopališče: številka žiro računa: 50100-645-64009

Komisija za obnovo pokopališča KS Vrhnika

Ob letošnjem novem letu pa je Svet skupaj s Skupnostjo otroškega varstva, ki je tudi krila stroške, skušal obiskati vse krajevne skupnosti, če ne vsako posebej, pa so pripravili predstavo za dve krajevni skupnosti skupaj, tako da so imeli res vsi otroci možnost obiskati predstave lutkarjev iz Brezovice, ki so zaigrali igrice „Koza Filomena“ in igrice lutkarjev iz Stare Vrhnike „Medvedek na obisku“. V tem času pa je tudi Kulturna skupnost pripravila štiri predstave igrice „Vilincik iz lune“ Mladinskega gledališča iz Ljubljane, za otroke iz Vrhnike in Borovnice.

Le bežen prikaz nam torej pove, da ob novem letu nismo pozabili na naše najmlajše. Znova pa poudarjamo, da bo treba v prihodnje še več povezovanja in medsebojnih dogovorov med vsemi tistimi, katerih naloga je skrb za otroke, da bodo ob novoletnem praznovanju ti povsod in enako obdarjeni in da se ne bodo čutile razlike med tistimi, katerih starši so zaposleni in ne in med tistimi, ki žive v večji ali v kateri manjši krajevni skupnosti.

Nekatere občine, na primer Celje, so že ob letošnjem novem letu združevale sredstva vseh zainteresiranih, predvsem TOZD, za novoletno praznovanje otrok. V ta namen so sklenile samoupravne sporazume in menimo, da je le to edina pravilna pot, da tudi na tem področju dosežemo izenačitev med otroci, saj vemo, da so doslej bili nekateri obdarjeni tudi po trikrat, medtem ko drugi ne dobe ničesar.

T. H.

Kegljaški turnir v počastitev 35-letnice JLA

Pod pokroviteljstvom vrhniškega garnizona je kegljaški klub Tankist organiziral kegljaški turnir na kegljišču Mantove, v počastitev 35-letnice nastanka JLA, ki smo jo praznovali v mesecu decembru. Udeležba kegljačic in kegljačev je visoko presegla naša pričakovanja, tako, da lahko govorimo o „mali kegljaški olimpiadi“ na Vrhniki, saj je skupno nastopilo 230 tekmovalcev.

Doseženi rezultati:

Ženske posamezno (1x100 lučajev) – nastopilo 16 tekmovalk

- 1. mesto – Žerovnik Nada, KK Medvoe, 442 podrtih kegljev
- 2. mesto – Petač Francka, KK Medvode, 440 podrtih kegljev
- 3. mesto – Berginc Olga, KK Medvode, 407 podrtih kegljev

Ženski pari (2x100 lučajev) – nastopilo 12 parov

- 1. mesto – Pokleka Dragica, Mulec Helena, KK Brest, 851 podrtih kegljev
- 2. mesto – Berginc Olga, Žerovnik Nada, KK Medvode, 844 podrtih kegljev
- 3. mesto – Ferenček Zora, Šalič Ida, KK Tomos Koper, 810 podrtih kegljev

Moški posamezno (1x200 lučajev) – nastopilo 82 tekmovalcev

- 1. mesto – Urbas Tone, Športno društvo Notranjci, 1001 podrti keglji (rekord kegljišča!)
- 2. mesto – Petelinkar Marjan, KK Donit Medvode, 999 podrtih kegljev
- 3. mesto – Križaj Franc, KK Donit Medvode, 989 podrtih kegljev

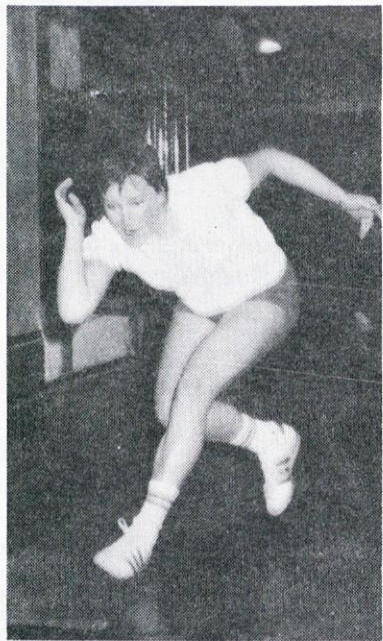
Moški pari (2x200 lučajev)

- 1. mesto – Bizjak Darko, Založnik Anton, KK Proteus Postojna, 1916 podrtih kegljev
- 2. mesto – Petaus Rado, Dolničar Miro, KK Tankist Vrhnika, 1909 podrtih kegljev
- 3. mesto – Mlakar Janez, Urbas Tone, Športno društvo Notranjci, 1896 podrtih kegljev

Kljub temu, da je celotno tekmovalnih dni (zaradi pogostih izpadov električne energije), lahko zapišemo, da je tekmovalje dobro uspelo, za to pa se moramo zahvaliti prizadevnim organizatorjem in vodstvu hotela Mantova!

P. P.

Kegljanje v naši občini bo s še več takimi tekmovanji postalo res množičen šport.

Kegljačica Bresta iz Cerknice

Predstavnika domačega kluba Dolničar je osvojil dobro deveto mesto

Prvi transverzanci Vrhnika-Triglav

Konec novembra 1976 so bile na občnem zboru Mladinskega oddelka Planinskega društva Vrhnika podeljene prve transverzalne značke tistim, ki so premagali peš pot na Triglav.

Z namenom, da bi registrirali množično romanje z Vrhnike na Triglav v letu 1975, smo v okviru MO PD formirali komisijo za pota, ki je pripravila in še pripravlja vse potrebno za organizacijo prve vrhniške transverzale, ki poteka po že obstoječih transverzalah, kot so: Slovenska planinska transverzala, Transverzala kurirjev in vezistov, Loška planinska pot in Ljubljanska mladinska pot. Poleg tega je pripravljenih tudi več variant poti.

Za planince, ki bodo prehodili pot smo pripravili bronaste značke poti, za dvakrat prehojeno pot srebrno in za trikrat zlato značko.

Po dosedanjih podatkih je v letu 75 pot prehodilo 14 planincev, leta 76 pa 4. Da pa se ne bi planinci, ki so pot že prehodili pred leti počutili prikrajšani, smo sklenili, da značke podelimo tudi njim. Tako je doslej izpolnilo pogoje za pridobitev značke – bronaste, že 25 vrhniških planincev in sicer:

Leta 1969 se je na pot podala skupina v sestavi: Malneršič Jože in Miro, Mrak Pavle in Meta, Ogrin Tine, Petrič Janez, Trček Rado, Nagode Franc in Grom Janez.

Leta 1975 so se na pot podale tri skupine: tričlanska skupina iz Parketarne Verd v sestavi: Lenarčič Franc, Petkovšek Jakob in Urh Stane; skupina iz IUUV – Samotorčan Janez, Kuzmič Marjan, Kuzmič Brane, Matičič Stane, Merlak Janez in Pavlin Milan; ter skupina MO PD v sestavi: Seliger Bobi, Pleško Matevž, Majer Niko, Susman Franci in Susman Jakob.

Leta 1976 je pot prehodila štiričlanska skupina – Velkavrh Andrej, Susman Janez, Franci in Jaka. Poslednja dva sta pot prehodila drugič in prejela srebrne značke poti.

Letos bo v juliju MO PD organiziral še množičnejši pohod in upamo, da se nam bodo pridružili še novi planinci in neplaninci.

Susman Jaka

Seminar OO ZSMS Log

OO ZSMS Log je organizirala v okviru idejnopolitičnega izobraževanja mladih seminar, na katerem so obravnavali dve temi: organiziranost ZSMS po 9. kongresu mladinske organizacije in klubska dejavnost mladih v osnovnih organizacijah.

Menimo, da je tovrstna aktivnost mladih v krajevni skupnosti Log izredno pomembna in tudi vsem ostalim osnovnim organizacijam ZSMS priporočamo, da poskrbe za takšne oblike delovanja.

Komisija za šport in rekreacijo pri ZTKO in Občinski svet ZSS občine Vrhnika vabi rekreativne skupine, da se prijavijo na tekmovanje v okviru delavskih športnih iger.

Prijave pošljite na naslov: Temeljna telesnokulturna skupnost – Vrhnika, Tržaška 9.

REKREATIVNA SKUPINA (TOZD, KS)

- prijavlja za tekmovanje v:
- malen nogometu ekip
 - balinanju ekip
 - kegljanju ekip
 - namiznem tenisu ekip
 - odbojki ekip
 - streljanju z zračno puško ekip
 - šahu ekip
 - panogi, ki jo želite ekip

Žig: Prijavitel:

(Izpiši čitljivo)

ZAHVALA

16.12.1976 nas je za vedno v 90. letu starosti zapustila naša ljubljena mama, babica, prababica

Ivana Žakelj

iz Smrečja. Od nje smo se poslovili 18.12. na pokopališču v Podlipi.

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste jo v času dolge bolezni obiskovali, še zlasti pa zdravnikom dr. Popitovi in Kogoju za ves njun trud ob lajšanju bolečin.

Lepa hvala vsem sosedom za pomoč in sočustvovanje v težkih dneh, vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so prišli od blizu in daleč in jo v tako velikem številu spremili na zadnji poti ter še zadnjič počastili njen spomin. Hvala vsem za darovane vence in cvetje ter za vse izraze sožalja. Zahvaljujemo se domačim pevcem za ganljivo potje, krajevni skupnosti in drugim za poslovljne besede.

Še enkrat vsem skupaj najlepša hvala!
Žalujoča družina Žakelj in vsi njeni.

ZAHVALA

ob bridki izgubi drage žene, mame in stare mame

Justine Smrtnik

se iskreno zahvaljujemo dr. Mariji Popit za vso skrb in lajšanje bolečin.

Zahvaljujemo se tudi za vso pomoč pri negi g. Milankovičevi, Bronki Novakovi, Slavici Sodji in Polonci Keršičevi ter vsem tistim, ki so na kakršenkoli način priskočili na pomoč ob tej težki uri ter sorodnikom, darovalcem cvetja, godbi in vsem ki so jo spremili na njeni zadnji poti.

Za vse in vsakemu posebej iskrena hvala! Vsi njeni

ZAHVALA

ob nenadni, boleči izgubi našega dobrega moža, očeta, deda, pradedca, strica

Antona Železnika

iz Smrečja, od katerega smo se za vedno poslovili 15. decembra na pokopališču v Podlipi, v tihi boli, ki ste jo vsi prisotni čutili z nami.

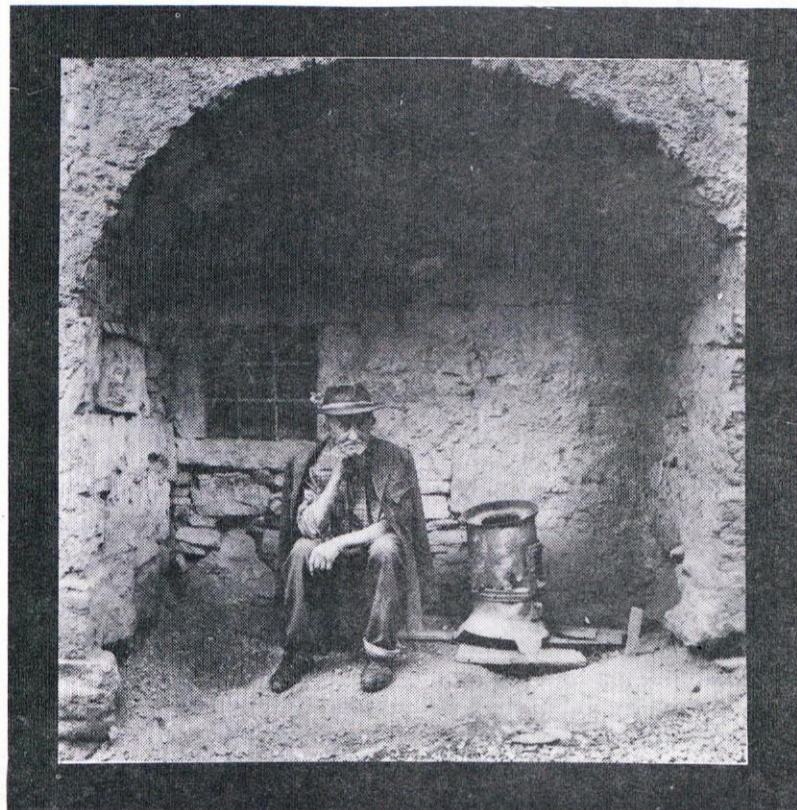
Vsem, ki ste nam v teh dneh stali ob strani, nam kakorkoli pomagali, izrazili sožalje, poklonili cvetje, se iskreno zahvaljujemo. Toplo se zahvaljujemo tudi zdravniku doktor Kogoju za mnoge obiske in zdravljenje med boleznijo. Prisrčna hvala vsem, ki ste ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi govornikom in pevcem, ki ste mu, ljubitelju petja, izpolnili zadnjo srčno željo.

Vsem še enkrat iskrena hvala!

Zamrl v prsih mu zadnji je spev,
„memento mori“ to je odmev.
Zatisnil za vedno je trudne oči,
ostal pa spomin je in ta naj živi.
Žalujoči Železnikovi

Kegljača Tankista Petans Rado in Dolničar Miro prejmeta pokal za osvojeno drugo mesto v parih (2x200 lučajev)

Pegan Milenko
Frtošca 76/2 (motiv iz rastave)

Razstava umetniške fotografije

V dneih od 21.1.1977 – 31.1.1977 je bila v Domu JLA na Vrhniki razstava umetniške fotografije mojstra Milenka Pegana. V umetniško dognanih fotografijah smo lahko podoživeli pokrajino Krasa, Vipavske in Tolminske. Nekdanjo prabit še dovolj ohranjeno v nam odmaknjeni pokrajini, ohranja mojster v človeku te pokrajine. Človek s svojo duševnostjo, osamljenostjo in tesnobo bivanja in vztrajanja. Njegove slike so obšle ves svet in prejele mnogo nagrad. Razstavo so organizirali Fotoklub Tankist, Dom JLA Vrhnika in ZKPO Vrhnika. V teh dneh se je začel tudi tečaj za fotografijo v domu JLA, za vse fotografske navdušence. Za vse, ki iščejo resnico v fotografskih zapisih. Za vse, katerim lepota ni tuja, Iskanje lepote življenja ob soočanju s surovostjo sveta, tega danes in jutri v humanizmu vredni obliki.

IZ STATUTA ZKPO VRHNIKA

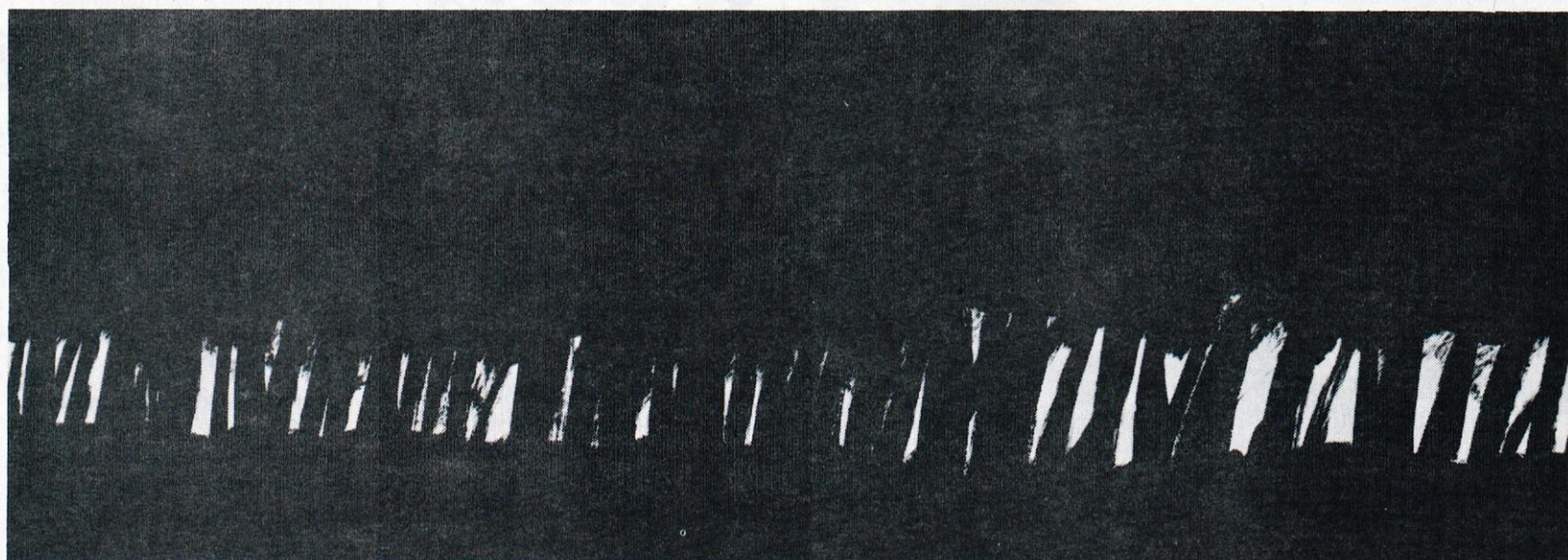
Zveza kulturno prosvetnih organizacij – družbena organizacija delovnih ljudi in občanov na področju kulture v SO Vrhnika, deluje v okviru SZDL in na njenih programskih načelih in se uveljavlja kot kulturna tribuna za obravnavanje aktualnih in pomembnih kulturnih vprašanj na področju kulture in obenem kot pobudnik in organizator kulturnih akcij in prireditev.

S svojim delovanjem spodbuja, omogoča in usmerja širjenje kulturnih in umetniških vrednot na vseh ravneh družbenega življenja, spodbuja in omogoča, da delovni ljudje izražajo svoje ustvarjalna kulturna in umetniška prizadevanja, skrbi za organizirano kulturno vzgojo in organizirano zadovoljevanje kulturnih potreb delovnih ljudi in občanov, zlasti otrok in mladine, spodbuja razvoj najrazličnejših kulturnih dejavnosti in se zavzema za uveljavljanje socialistične in humanistične vsebine kulturno umetniškega ustvarjanja.

V lani adaptirani restavraciji Močilnik bo mesec dni razstavljala slike akademski slikar Herman Gvardjančič. V iskanju obiskovalcev razstav sta se ZKPO Vrhnika in TOZD Mantova odločili za sodelovanje in tako je nastala razstava akademskega slikarja v gostinskih prostorih.

Barvitost včerajšnje in današnje slovenske pokrajine so glavna tema v iskanjih mladega, priznanega slikarja. To so modernistično zasnovane krajine. Večnost odnosov prvin zemlje, vode in zraka, tokrat nad gostinsko mizo.

Na nov način bodo slike nepri-siljeno spremljale in kultivirale del našega bivanja. Tako bi bilo v mesecu od 13. januarja do 13. februarja primerno, da si utrgamo urico za ogled slik v Močilniku!

Gvardjančič Krajina 77 (osnutek za plakat)

Obisk pisateljev

Spoznati, kaj pomenijo danes našemu delavnemu človeku kulturne stvaritve, še zlasti knjiga, je bil glavni namen decemberskega obiska številnih znanih kulturnikov v naši občini: Ivana Potrča, Antona Ingoliča, Mile Kačičeve, Milke Krvine, Vlada Habjana, Emila Cesarja, Karla Leskovca, Nevina Birse, Mimi Malenškove, Slavka Pregla, Sandija Sitarja, Branke Jurce, Aleksandra Marodiča, gostom pa se je pridružil tudi naš soobčan pristelj Karelj Grabeljšek – Gaber.

Dopoldne so si gostje ogledali obrat Industrije usnja, ki je bila tudi gostiteljica tega obiska in se z delavci na njihovih delavnih mestih pogovarjali o njihovem delu, pogojih dela, njihovih potrebah in željah po kulturnih stvaritvah.

V popoldanskem delu obiska pa je bil v obratu družbene prehrane IUV organiziran širši razgovor z občani, prav tako namenjen kulturi in to tisti kulturi, s katero se delovni človek srečuje vsak dan in katere soustvarjalec mora postati vsakdo izmed nas.

Društvo slovenskih pisateljev in pesnikov, ki se je odločilo za tovrstno obliko stika s samoupravno bazo in je kot prvo delovno organizacijo obiskalo prav obrat Industrije usnja na Vrhniki, name-rava v letošnjem letu tovrstne stike ponoviti še v nekaterih krajih in na tako neposreden način v pogovoru s „potrošniki“ njihovih stvaritev spoznati, koliko smo že prekoračili okvire velikopotrošniške miselnosti in se poglobili vase, v naš socialistični odnos do kulture ter skušali obogatiti skupna spoznanja o tem, da ni delavca brez kulture in ne kulture brez delavca.

T. H.

MATEJ STERNEN V MODERNI GALERII V LJUBLJANI

V Moderni galeriji v Ljubljani je še do 13.2.1977 odprta retrospektivna razstava našega rojaka Mateja Sterna iz Verda. To je zadnja od predstavitev naših impresionistov (Grohar, Jama, Jakopič, Stern). Pred nami se s svojimi deli pokaže eden od velikanov naše umetnosti. Predstavljen je dokajšen del njegovih slik in razstava je izjemen slovenski kulturni dogodek. Predlagamo, da razstavo obiščete.

Avtor znane televizijske nadaljevanke „Poti in stranpoti“, Aleksander Marodič, med pogovorom z delavci v IUV

Razmišljanje ob razstavah

Po desetletju, ko so bile razstave na Vrhniki zelo redke, organizirane predvsem slučajno, smo imeli v lanskem letu več razstav. V letu 1976, pogojenim z novim kulturnim utripom Cankarjeve stoletnice, z delom Kulturne skupnosti in tudi z akcijami „človek, delo, kultura“, torej doživimo prvi prelom.

Razstava, kot način komunikacije avtorjev z obiskovalci, poskušajo biti praksa in ne le občasna nužnost. Slike iščejo stik z obiskovalci, tako starejšimi kot tudi z mlajšimi v Domu JLA, domu KS Vrhnika, v prostorih družbene prehrane IUV, pa tudi v gostišču Močilnik. Sestavni del prireditev v teh prostorih postane tudi razstava. Obiskovalci pa so redki. Zelo redki. Redki so obiski odraslih. Redki so organizirani obiski šol, katere naj šele vzgoje obiskovalce za jutri. Slike samevajo. Likovna izpoved je ena od praižpovedi naših ljudi. Stoletja so ljudje krasili svoje predmete, hiše in cerkve.

Lepota je bila sestavni del teh okraševanj v tej pokrajini. Čas ukrade marsikaj. Ukradel je tudi smisel za likovno izpoved, za prabit in funkcionalno lepoto domovanj, kozolcev in kašč. Potrošniško hlastanje nas je marsičemu odtujilo. Hlastanje za naj, naj, naj, nas je odtujilo tudi lepoti likovnih del. Pozabljena so kot izpoved, pozabljena kot dekoracija našega bivanja.

Podružabljanje kulture in osveščanje naših ljudi. Približati razumevanje in poustvarjanje. Socialistični humanizem odnosov med nami kot neizprosna obstojanja.

Počasi; kot drobci mozaika. Po letih iskanja naj kulturne akcije dopolnijo naše bivanje.

Razstave in avtorji razstav. Obiskovalci. Počasi bodo dobili stik. Stik s sliko, stik s plastiko. Stoletja so bile okras in ponos našega bivanja. Registracija ustvarjanja dokaj zaprtih ljudi naših krajev. Postati morajo del nas. Bodisi, da se pojavimo kot ustvarjalci ali kot obiskovalci in gledalci. Vrhnika potrebuje prostore, kjer bodo slike stalno prisotne za takšen ali drugačen dialog.

Za pot v domove, v prostore, kjer se shjamo na sestankih, v prostore, kjer razmišljamo ob kozacu.

Počasi bo več razumevanja v vseh sredinah tudi za likovna snovanja. Ustvarjal se bo stik. Stik kot humanost bivanja in njegova osveščenost. Stik, je beseda v pogovoru ali knjigi. Stik, je slika in je kip. Stik je povezovanje in razumevanje. Pošten stik z lepoto in surovostjo tega življenja bo z leti odpravil naše molitve in sestanke za več denarja.

Zaključek naj bo kratek: v letu 1977 bomo imeli več kulturnih prireditev in tudi razstav!